

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	237-25/299978
Otsuse kuupäev	19.11.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Aktsiaseltsi EM-SERV vaidlustus Osaühingu JÄRVE BIOPUHAUSTUS riigihankes „Rataslaadur-ekskavaatori ostmine“ (viitenumber 299978)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Aktsiaselts EM-SERV, esindaja Ando Kangur Hankija, Osaühing JÄRVE BIOPUHAUSTUS, esindaja Rain Korjus
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, Aktsiaselts Stokker, esindaja Madis Kaur Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta Aktsiaseltsi EM-SERV vaidlustus rahuldamata.
2. Jätta Aktsiaseltsi EM-SERV vaidlustusmenetluses kantud kulud (riigilõiv 640 eurot) tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 09.09.2025 avaldas Osaühing JÄRVE BIOPUHAUSTUS (edaspidi Hankija) riigihangete registris lihthankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Rataslaadur-ekskavaatori ostmine“ (viitenumber 299978) (edaspidi Riigihange) hanketeate.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks 25.09.2025 kell 14.00 esitati 5 pakkumust.

¹ riigihangete seadus

2. 21.10.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Aktsiaseltsi EM-SERV (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus. Vaidlustaja on esitanud järgmised taotlused:

- 1) tunnistada kehtetuks otsus Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamise kohta;
- 2) tunnistada kehtetuks Aktsiaseltsi Stokker (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumuse edukaks tunnistamise otsus;
- 3) tunnistada vastavaks Vaidlustaja pakkumus;
- 4) tunnistada edukaks Vaidlustaja pakkumus.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 24.10.2025 kirjaga nr 12.2-10/237 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 29.10.2025 ja neile vastamiseks 03.11.2025.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Aktsiaselts EM-SERV**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Hankija on tunnistanud Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks, viidates tingimusele, mida ei olnud Riigihanke hankedokumentides sätestatud.

Vaidlustaja pakkumus tunnistati mittevastavaks põhjendusel, et masinal puudub *automaatne veorežiimide juhtimissüsteem*.

Sellist nõuet ei ole sätestatud Riigihanke alusdokumendis „Pakkuja kinnitused, vastavustingimused (muudetud 17.09.2025)“ ega ka „Tehnilises kirjelduses“.

Vaidlustaja pakutud masin Mecalac TLB 990 vastab nõuetele. Automaatse 2WD lülituse vastand on manuaalne 2WD lülitus. Manuaalne 2WD lülitus on sildade sisselülitamise viis, kus operaator manuaalse kangiga või mutrivõtmega lülitab veo sisse-välja selleks sillas hoobade asendi muutmiseks. Automaatne 2WD lülitus on see, kus seda tehakse servomootoriga/sensoritega, mis kinnitavad ümberlülituse edukust. Vastav automaatne süsteem on Vaidlustaja pakutud mudelil TLB990 olemas.

4.2. Pakkumuse tagasilükkamine nõude alusel, mida Riigihanke alusdokumentides ei olnud, on otseselt vastuolus RHS-iga. Hankija ei või hindamisfaasis tõlgendada või laiendada varasemalt sätestatud tehnilisi nõudeid.

4.3. Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

4.3.1. Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamise põhjenduses (vt protokoll 16.10.2025 ja Hankija/Kolmanda isiku vastused) tõlgendatakse nõuet *automaatne 2WD lülitus* oluliselt laiendavalt, tuues sisse uued spetsiifilised tingimused, mida varem ei olnud olemas.

Riigihanke alusdokumentides ei ole nõutud *automaatset lülitust veorežiimide vahel*.

Vaidlustaja pakkumus vastas tingimustele nagu need olid algselt sõnastatud (*automaatne 2WD lülitus*).

4.3.2. Kui Hankija oleks soovinud nõuda just sellist, intelligentsemat süsteemi, oleks pidanud olema tehniline nõue selgelt sõnastatud, näiteks: „*Veojõu automaatne lülitussüsteem vastavalt sõidukiirusele*“ või „*Juhi sekkumiseta toimiv veorežiimi kontroll*“.

4.3.3. Hankija viitab oma vastuses sõnaraamatu definitsioonile, et *automaatne* tähendab inimese vahetu osavõtuta töötavat või toimivat.

Kui Hankija oleks soovinud nõuda just seda funktsiooni (lülitus toimub inimese vahetu osavõtuta), oleks see pidanud olema üheselt mõistetav nõue tehnilises kirjelduses. Seda ei olnud mainitud ka pakkumatelt lisainformatsiooni küsides.

Sõnastuse *automaatne 2 WD lülitus* puhul, kus pakutav masin kasutab lülitamiseks automaatset mehhanismi (servoajamit ja sensoreid), pakkus Vaidlustaja algselt ja loogiliselt sõnastatud tingimusele vastava lahenduse (st nupuga lülituse erinevate sõidurežiimide vahel). Riigihanke alusdokumentides ei ole nõutud *automaatset lülitust veorežiimide vahel*.

4.3.4. Hankija toob välja oma vastuses: „*Teised kolm pakkujat on oma vastustes kirjeldanud vähemalt ühte automaatset so juhi vahetu osavõtuta toimivat 2WD lülitust*“.

Selline termini tõlgendamine on omapärane, kuid Vaidlustaja poolt pakutud TLB990 masinal on üks sõidurežiim, kus toimub juhi vahetu osavõtuta 2WD lülitus. Vastusega on kaasas Lisa 1: väljavõtte lk 207 pikkusest tootja Mecalac TLB990 Kasutusjuhendist lk 4-17, mis kirjeldab erinevaid veorežiime ja milles kuvatud iga veorežiim omakorda sisaldab erineva tööpõhimõttega automaatikat.

TLB990-l on esipaneelile paigaldatud kolme asendi lüliti (ajami valiku lüliti), mis võimaldab valida erinevaid veojõu/piduri kombinatsioone:

- Asend A – 2WD – kahehõlts ja kahehõlts pidurdusega režiim
- Asend C – 4WD – neljahõlts ja neljahõlts pidurdus režiim
- Asend B – 4WD/2WD – kahehõlts ja vajadusel neljahõlts pidurdus läbi vastava siduribloki rakendumise automaatselt ehk ilma juhi vahetu osavõtuta.

TLB990 Kasutusjuhendi väljavõtte kirjelduse selgitused: „*Asend B on standard vaike-režiim, mis on mõeldud kasutamiseks kindlatel pindadel ning tagab maksimaalse pidurdustõhususe ja rehvide kulumise vähenemise näiteks maanteesõidul.*“

See süsteem töötab sünkroniseeritud käpa-siduri abil ja on oluline, et esi- ja tagasilla kiirused oleksid ühtlustatud, et veokäpad saaksid haakuda. See protsess on automaatne.

Sõidurežiim Asendis B vastab Hankija eeldustele (mis selgusid alles Riigihanke hindamise faasis), kus 2WD lülitatakse sisse ja lülitatakse välja ilma juhi sekkumiseta. Kiirendamisel lülitatakse välja ja pidurdamisel lülitatakse sisse ilma juhi sekkumiseta. Lisaks kasutatakse seda süsteemi ohutuse eesmärgil, maksimaalse pidurdusjõu saavutamiseks. See süsteem tagab rehvide säästmise ja vähendab rehvide kulumist.

4.3.5. Vaidlustaja palub jätta arvestamata Kolmanda isiku seisukohad, kuna Kolmas isik osundab valedetele toote kirjelduse punktidele. Kolmas isik on esitanud väljavõtte ühest Mecalac TLB brožüürist ja viitab siin roolimise režiimile (Steering mode). Roolimise süsteem ei ole siin kuidagi asjakohane.

Lisaks on Kolmanda isiku poolt mainitud nõuet, et masinal peab olema *automaatne veojõu režiimi kontroll* – Riigihanke alusdokumentides ei ole mainitud kordagi *automaatset veorežiimide kontrolli*. Hankija sõnastuses *automaatset lülitust veorežiimide vahel* (vt Hankija vastavustingimuste hindamise protokoll) ei ole Riigihanke alusdokumentides nõutud.

Vaidlustaja pakutud masinal TLB990 on olemas sõidurežiim, kus 2WD lülitus toimub veorežiimi B kasutades ilma juhi vahetu sekkumiseta.

5. Hankija, Osaühing JÄRVE BIOPUHAUSTUS, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Vaidlustaja on valesti tõlgendanud „Tehniline kirjeldus“ alap-is „Veoliik“ toodud nõude *automaatne 2WD lülitus* tähendust.

Sõna *automaatne* tähendus on toodud internetis avaldatud Võõrsõnade leksikonis (<https://arhiiv.eki.ee/dict/vsl/>) ja Eesti õigekeelsussõnaraamatus (<https://arhiiv.eki.ee/dict/qs/>). Mõlema teatmeteose kohaselt tähendab sõna *automaatne* inimese vahetu osavõtuta töötavat või toimivat. Tegevust *lülitus* tuleb tõlgendada koos sõnaga *automaatne* ja vastavusnõuet tervikuna kui nõuet 2 WD lülitusele, mis toimub masina juhi vahetu osavõtuta.

5.2. Kuna Hankijal tekkis kahtlus, kas kõik pakutavad masinad vastavad vaidlusalusele nõudele, esitas Hankija kõigile pakkujatele vastava küsimuse ja palus selgitada, kas ja kuidas toimub pakutavatel masinatel *automaatne 2 WD lülitus*.

Vaidlustaja vastustest nähtuvalt toimuvad 2WD lülitused masina juhi poolt kasutades selleks vastavat nuppu. Selline lülitus ei ole *automaatne 2WD lülitus*, kuna toimub masina juhi vahetul osavõtul. Hankija ei ole selgitustaotlust esitades kaldunud kõrvale Riigihanke alusdokumendis esitatud vastavustingimuse sisust ning on kontrollinud just kehtestatud vastavustingimusele vastavust.

5.3. Ebaõige on Vaidlustaja seisukoht, et Hankija on hinnanud pakkumuse vastavust nõuetele, mida ta ei ole Riigihanke alusdokumentides kehtestanud. Hankija on hinnanud pakkumuse vastavust kontrollides just nõude *automaatse 2 WD lülituse* olemasolu täitmist. Otsuse põhjendustesse on Hankija lisanud näiteid, millised võivad olla *automaatsed 2 WD lülitused*, mille korral oleks pakutav masin Hankija nõuetele vastav, kuid ei ole kehtestanud uusi nõudeid, mis Riigihanke alusdokumentides puuduvad ega ka nõuet laiendanud.

5.4. Riigihankes on esitanud pakkumuse viis pakkujat. Hankija on kohelnud kõiki pakkujaid võrdselt ning on kõigile pakkujatele esitanud sarnase küsimuse veoliigi *automaatse 2WD lülituse* olemasolu kohta. Esitatud vastustest lähtuvalt on kõik teised pakkujad nõudest *automaatne 2WD lülitus* aru saanud Hankijaga sarnaselt, sh on näiteks üks pakkuja tunnistanud, et *automaatne 2WD lülitus* nende poolt pakutaval masinal puudub, kuigi masinal on sarnaselt Vaidlustaja poolt pakutavale masinale olemas nupust lülitatavad 2WD ja 4WD veoliigid. Teised kolm pakkujat on oma vastustes kirjeldanud vähemalt ühte automaatselt so juhi vahetu osavõtuta toimuvat 2WD lülitust.

Riigihanke alusdokumentides toodud nõue *automaatne 2WD lülitis* on vastaval tegevusalal tegutsevale isikule piisavalt arusaadav ning Hankija tõlgendusele sarnaselt tõlgendatav, kuna teised pakkujad on Hankija nõudest Hankijaga sarnaselt aru saanud.

5.5. Hankija täiendavad seisukohad.

5.5.1. Hankija peab kontrollima pakkuja pakkumuse vastavust sisuliselt, jäädes seejuures Riigihanke alusdokumentides toodud nõuete piiridesse. Hankija hinnangul kohtleks ta pakkujaid ebavõrdselt ning teeks ebaõige kaalutlusotsuse, kui tunnistaks vastavustingimusele *Veoliik, automaatne 2WD lülitis* vastavaks Vaidlustaja poolt pakutava käsitsi lülitatavate veoliikidega masina, millel puudub automaatne 2WD lülitis.

5.5.2. Vaidlustaja ei ole oma vastustes Hankija küsimustele ega ka vaidlustuse dokumentides kirjeldanud ühtegi automaatselt toimuvat lülitust. Just seda on Hankija sisuliselt kontrollinud ja tunnistanud Vaidlustaja pakkumuse selle puuduse tõttu mittevastavaks.

Vaidlustaja on lisanud 28.10.2025 seisukohale väljavõtte masina kasutusjuhendist väites, et lülitist käsitsi lülitatav veoliik B on automaatse 2WD lülitusega veoliik. Viidatud kasutusjuhendi väljavõttes ei ole aga automaatset 2WD lülitust kirjeldatud, vaid on kirjeldatud mismoodi käsitsi lülitatud veoliik rakendub, mistõttu ei saa Hankija ka sellele tuginedes teha teistsugust otsust.

6. Kolmas isik, **Aktsiaselts Stokker**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. „Tehnilise kirjelduse“ p-i 2 kohaselt soovis Hankija osta rataslaadur-ekskavaatori veoliigiga 2/4WD (kõik rattad vedavad ja pööratavad) ning automaatse 2WD lülitusega.

Pakkumuse esitas mh Vaidlustaja, kes pakkus masinat Mecalac TLB 990. Nimetatud masinal puudub automaatne veojõurežiimi kontroll ning veojõurežiimi tuleb vahetada manuaalselt (st lülitiga). Vastava asjaolu tõendamiseks esitab Kolmas isik väljavõtte Vaidlustaja kodulehelt <https://emserv.ee/masin/mecalac-tlb-990/> leitavast ja Vastustaja poolt pakutavatest Mecalac rataslaadur-ekskavaatorite brožüürist, kus toodud tehnilise kirjelduse kohaselt on masinal Mecalac TLB 990 „selectable“ ehk valitav 2/4WD veojõurežiim (vt lisa, brožüür).

Veojõurežiim „selectable“ ehk valitav tähendabki, et antud masinal veojõurežiimi vahetamiseks peab masina operaator vajutama vastavat lülitit, st sekkuma manuaalselt.

6.2. Ekslikud on Vaidlustaja väited, et manuaalne veojõurežiimi valik tähendab, et operaator manuaalse kangiga või mutrivõtmega lülitab veo sisse-välja. Manuaalne veojõurežiimi kontroll tähendabki, et veojõurežiimi vahetamiseks peab masina operaator vajutama vastavat lülitit. Automaatse veojõurežiimi kontrolliga on tegemist olukorras, kus süsteem andurite ja sensorite abil lülitab sisse kas 2WD või 4WD veojõurežiimi olenevalt teeoludest, teostatavast tööst ja kiirusest. Seejuures aitab automaatne 2WD vähendada rehvide kulumist, lülitades 4WD välja, kui masin ületab määratletud kiiruse (vaikimisi 15 km/h). Mistahes masina operaatori poolset sekkumist, sh lüliti vajutamist automaatse veojõurežiimi kontrolli puhul ei toimu. Sellist automaatset veojõurežiimi kontrolli Vaidlustaja poolt pakutud masinal Mecalac TLB 990 ei ole.

6.3. Ekslikud on ka Vaidlustaja väited, justkui oleks automaate veojõurežiimi kontrolli puhul

tegemist mingisuguse uue nõudega. Riigihanke alusdokumentidest, sh tehnilisest kirjeldusest nähtuvalt on Hankija algusest peale nõudnud, et pakutaval masinal oleks *automaatne 2WD lülitus*.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustaja on esitanud 4 taotlust, sh palunud:

- 1) tunnistada vastavaks Vaidlustaja pakkumus;
- 2) tunnistada edukaks Vaidlustaja pakkumus.

Vaidlustuskomisjon jätab need 2 taotlust tähelepanuta, sest vaidlustuskomisjonile ei ole RHS andnud õigust hankija asemel vastu võtta otsuseid hankemenetluses.

Juhul, kui vaidlustuskomisjon peaks asuma seisukohale, et Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise otsus on vastuolus RHS-iga ja vaidlustuskomisjon tunnistab kehtetuks Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise ja Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsused ning see vaidlustuskomisjoni otsus jõustub, siis jätkab Hankija Riigihanget.

8. Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise otsuse õiguspärasuse kontrollimine

Hankija on 16.10.2025 „Vastavusotsuses“ lükanud Vaidlustaja pakkumuse RHS § 114 lg 2 alusel tagasi ja põhjendanud seda otsust kokkuvõtvalt järgmiselt:

- 1) „Tehnilise kirjelduse“ alapunkti „Veoliik“ kohaselt peab pakutaval masinal olema *automaatne 2WD lülitus*. Hankija on tingimust seades eeldanud masinal funktsiooni olemasolu, mis automaatselt lülitab 2WD tööle olukordades nagu näiteks 2WD lülitus maanteesõidul suurema kiiruse saavutamisel (kütuse ja rehvikulu vähendamiseks) või 2WD ja 4WD vahelised automaatsed lülitused teistes töörežiimides nagu näiteks rasketes oludes automaatsed 4WD ja 2WD lülitused lähtuvalt olude raskusastmest konkreetse tööülesande täitmisel vmt;
- 2) Hankija on seoses tekkinud kahtlusega esitanud Vaidlustajale järgneva küsimuse: „*Palume selgitada, kas ja millises töörežiimis on pakutaval masinal automaatne 2WD lülitus*“. Vaidlustaja on vastanud Hankijale kahel korral. Vaidlustaja vastuste kohaselt on pakutud masinal olemas elektrooniline lüliti 2WD ja 4WD, kuid automaatselt lülitust veorežiimide vahel ei toimu.

Seega on Hankija asunud seisukohtadele, et:

- 1) nõue *automaatne 2WD lülitus* tähendab, et pakutaval masinal on kas funktsioon, mis teatud olukordades ilma juhi sekkumata lülitab sisse 2WD või juhi sekkumata toimuvad 2WD ja 4WD vahelised lülitused;
- 2) Vaidlustaja pakkumuses pakutud rataslaadur-ekskavaatoril puudub nõutud *automaatne 2WD lülitus* - automaatset lülitust veorežiimide vahel ei toimu.

8.1. Hankijal on RHS § 114 lg 2 esimeses lauses sätestatud õigus pakkumus tagasi lükata juhul, kui pakkumus ei vasta vähemalt ühele riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimusele.

Lahendades käesoleval juhul vaidlust RHS § 114 lg 2 esimese lause alusel tehtud pakkumuse tagasilükkamise otsuse üle tuleb vaidlustuskomisjonil tuvastada, kas Riigihanke alusdokumentides on sätestatud tingimus, millele Hankija Vaidlustaja pakkumuse

tagasilükkamisel tugines, ning kui jah, siis kas Vaidlustaja pakkumus sellele tingimusele vastab või mitte.

8.2. „Tehnilises kirjelduses“ on Hankija ostetavale rataslaadur-ekskavaatori veoliigile esitatud nõude - *automaatne 2 WD lülitus* (edaspidi Nõue). Nõue on toodud ka pakkuja poolt täidetavas ja pakkumuses esitatavas dokumendis „Rataslaadur-ekskavaatori pakkumuse vastavustingimused“.

Enne pakkumuste esitamise tähtpäeva ei ole Nõude kohta Hankijalt selgitusi küsitud.

8.3. Hankija on pöördunud pakkujate poole ja palunud selgitada *kas ja millises töörežiimis on pakutaval masinal automaatne 2 WD lülitus*.

Vaidlustaja on vastanud järgmiselt:

- 1) *Juhi kabiinis esipaneelil on vastav nupp-lülitus.*
- 2) *TLB 990 veosüsteemi muutus sõltub lülitatavast 2WD või 4WD automaatselt juhtimisvalikust. Veosüsteemi vahetus on kasutaja otsustada automaatse lüliti positsiooni valikust, mitte masina enda poolt juhuslikult automaatselt veosüsteemi toimuva sisse või välja lülitamisega (täiendav 15.10.2025 antud selgitus).*

Teised pakkujad on vastanud järgmiselt:

- 1) *automaatne 2WD aitab vähendada rehvide kulumist, lülitades 4WD (kui on valitud) välja, kui masin ületab määratletud kiiruse. Juht saab vastava kiiruse valida ekraanimenüüst. Vaikimisi on see 15 km/h. Ja see on töötav kõikides töörežiimides. Kahe asendiga klahvlüliti võimaldab valida jõuülekande ja pidurisüsteemi töörežiimi. Hoidke klahvlüliti 4WD (Nelikvedu) all – lülitis süttib märgutuli. Kui 2WD (Kaherattavedu) on valitud ning piduripedaal või käsipidur on aktiveeritud, lülitab masin automaatselt sisse 4WD ja lülitis olev märgutuli süttib põlema. Kaksikjuhtimise režiimil lülitub 4WD automaatselt sisse.*
- 2) *masinal on elektrooniliselt lülitatav 2WD, 4WD ja lukustatav 2WD lülitus. Kui masin on nõ avatud 2WD režiimis ja sisse on lülitatud nelja ratta pööramine, aktiveerub rasketes oludes 4WD automaatselt.*
- 3) *lüliti 2WD režiimis (märgulamp ei põle) ehk transport režiim, masin sõidab ainult tagasilla veoga. Kui sõidame 3 või 4 käiguga ja vajutatakse sõidupidureid, rakendub automaatselt 4WD, et tagada suurem pidurdusjõud. Lüliti 4WD režiimis (märgulamp põleb) ehk töörežiim sõidab mõlema sillaga. 4WD lahutatakse automaatselt transpordikiirusel üle umbes 28.0 km/h. 4WD rakendub automaatselt uuesti, kui kiirus langeb, või liikudes transpordikiirusel (valitud 3. või 4. käik), ja kui vajutatakse sõidupidureid.*

Üks pakkujatest on Hankija sellele küsimusele vastates andnud teada, et tema pakutud masinal puudub *automaatne 2WD lülitus*.

Vaidlustaja vastusest Hankijale tuleneb, et pakutud masina veosüsteemi vahetus ei toimu masina enda poolt juhuslikult automaatselt toimuva veosüsteemi sisse või välja lülitamisega – selleks on juhi kabiinis esipaneelil vastav nupp-lülitus.

Teiste pakkujate vastustest tuleneb, et pakutud masinatel teatud tingimustel lülitub 4WD automaatselt sisse (aktiveerub).

Seega 5-st pakujast 4 on Nõudest aru saanud nii, et pakutav rataslaadur-ekskavaator peab ise sõltuvalt töö- või sõiduoludest automaatselt vahetama nelikveo (4WD) ja tagaveo (2WD) vahel, ilma et juht peaks seda käsitsi tegema - süsteem jälgib olukorda ja valib sobiva veorežiimi ilma juhi sekkumiseta.

„Vastavusotsusest“ tuleneb, et Hankija on Nõude täitmiseks pidanud seda, kui vähemalt üks 2WD lülitis toimub juhi vahetu osavõtuta.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et automaatne 2 WD lülitis tähendab, et lülitis veorežiimi muutmiseks peab olema automaatne, ilma juhi sekkumiseta. Süsteem tuvastab ise sõiduolud (nt kiiruse, rataste libisemise, pöördenurga vms) ja lülitab automaatselt kahe- või nelikveo vastavalt vajadusele. Automaatne 2 WD lülitis pole see, kui juht nuppu kasutades veoskeemi muudab. Nii on Nõudest aru saanud ka enamus pakujatest, va Vaidlustaja.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et Nõudest ei tulene, et peab olema automaatne lülitis veorežiimide vahel. Nõudest tuleneb selgelt, et pakutaval masinal peab olema *automaatne 2 WD lülitis*, mis tähendabki seda, et automaatne lülitis toimub just veorežiimide vahel.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija viide „Vastavusotsuses“ automaatsele lülitusele veorežiimide vahel ei tähenda, et tegemist on uue nõudega – Hankija on nõuet *automaatne 2WD lülitis* sisustanud selliselt, et tegemist peab olema automaatse lülitusega veorežiimide vahel.

8.4. Vaidlustaja on pakkumuses dokumendis „Rataslaadur-ekskavaatori pakkumuse vastavustingimused“ kinnitanud sõnaga JAH Nõude täitmist. Pakkumuses on esitatud pakutava rataslaadur-ekskavaatori kohta reklaamleht (52 lk).

Vaidlustusmenetluses on Vaidlustaja selgitanud, et masin kasutab lülitamiseks automaatset mehhanismi (servoajamit/mootorit ja sensoreid) ja Vaidlustaja pakkus nupuga lülitust erinevate veorežiimide vahel. Vaidlustaja leiab, et tema pakutud nupuga lülitis vastab Nõudele.

Vaidlustaja täiendavate selgituste kohaselt on pakutud masina esipaneelil kolme asendi lüliti (ajami valiku lüliti), mis võimaldab valida erinevaid veojõu/piduri kombinatsioone, masina ühes sõidurežiimis toimub juhi vahetu osavõtuta 2WD lülitis - kaherattavedu ja vajadusel neljarattapidurdus läbi vastava siduribloki rakendumisele automaatselt ehk ilma juhi vahetu osavõtuta.

Vaidlustaja esitatud TLB990 kasutusjuhendi väljavõttest nähtub, et Vaidlustaja pakutaval masinal on lüliti, millel on asendid A, B ja C. Vaidlustaja kinnitusele asendis B toimub lülitis ilma juhi vahetu osavõtuta.

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et viidatud kasutusjuhendi väljavõttes ei ole automaatset 2WD lülitust kirjeldatud, vaid on kirjeldatud mismoodi käsitsi lülitatud veoliik rakendub.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et puuduvad tõendid, millede alusel saaks asuda seisukohale, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud rataslaadur-ekskavaator vastab Nõudele

selliselt, et vähemalt üks 2WD lülitus toimub juhi vahetu osavõtuta.

Vaidlustuskomisjon peab märkimist väärivaks seda, et vastates Hankija selgitustaotlusele (kahel korral) ei andnud Vaidlustaja teada, et ühes lüliti asendis toimub lülitus automaatselt ja ei kirjeldanud seda.

8.5. Eeltoodust lähtuvalt jääb Vaidlustaja taotlus tunnistada kehtetuks Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise otsus rahuldamata.

9. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse kontrollimine

Vaidlustaja ei ole esitanud eraldi põhjendusi selle kohta, miks on õigusvastane Hankija otsus, millega tunnistati Kolmanda isiku pakkumus edukaks, vaid lähtub selle otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õigusvastane on Hankija otsus, millega lükati Vaidlustaja pakkumus tagasi ning hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest.

Kuna vaidlustuskomisjon jätab vaidlustuse Hankija otsusele, millega Vaidlustaja pakkumus tagasi lükati, rahuldamata, siis jääb rahuldamata ka taotlus tunnistada kehtetuks Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta.

10. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel vaidlustuse rahuldamata jätmisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Vaidlustaja vaidlustusmenetluses kantud kulud (riigilõiv 640 eurot) jäävad tema enda kanda.

Hankija ja Kolmas isik pole kulude välja mõistmist nõudnud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ulvi Reimets